

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN AMSTERDAM

Gemeente Amsterdam

Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM
Telefoon
Fax
Teksttelefoon 020 620 9279
www.amsterdam.nl

Lodewijk Asscher
wethouder

Retouradres: B&W, Postbus 202, 1000 AE AMSTERDAM

Aan de leden van de raadscommissie WIJ

Datum 5 januari 2009
Behandeld door Anne Gosenshuis
Doorkiesnummer 020-251 80 17
E-mail a.gosenshuis@dmo.amsterdam.nl

Onderwerp Aanvullende informatie aanpak verzuim en voortijdig schoolverlaten

Geachte leden van de commissie WIJ,

Zoals met u afgesproken wordt in deze brief in navolging op mijn eerdere brief d.d. 13 november 2009 aanvullende informatie gegeven over de aanpak verzuim en voortijdig schoolverlaten. In deze brief wordt u onder meer geïnformeerd over de eerder aangekondigde extra meting van de schooluitval met als peildatum 1 oktober 2009. Hiermee sluit de gemeente Amsterdam met haar registratie- en rapportagesysteem aan bij de systematiek die door het rijk wordt gehanteerd.

Uitval

Begin 2009 waren er zorgen over de zich ontwikkelende uitvalcijfers. Indien deze trend zich zou doorzetten dan zou het realiseren van de rijksdoelstelling 10% minder uitvallers over het schooljaar 2008-2009 ernstig in gevaar kunnen komen. Deze zorgen zijn direct omgezet in een winstwaarschuwing naar het ROC van Amsterdam en het ROC ASA. Beide scholen zijn in reactie hierop samen met Bureau Leerplicht Plus gericht gaan spreken met jongeren die teveel verzuimden en dreigden uit te vallen. De insteek was duidelijk, namelijk zorgen dat deze jongeren op school blijven. Terugkijkend kan ik u nu laten weten dat deze aanpak heeft gewerkt.

Uit de prognose met peildatum 1 oktober 2009, conform de systematiek van OC&W, blijkt dat we in Amsterdam de rijksdoelstelling in het kader van het programma Aanval op Uitval over het afgelopen schooljaar met 18,2% ruimschoots gehaald hebben. Dit wijkt in positieve zin af van de eerder gemelde resultaten in de bestuurlijke jaarrapportage met als peildatum 31 juli. De reden hiervoor is dat in de maanden augustus en september 2009 meer jongeren zich hebben ingeschreven op school en minder jongeren zijn gestopt met school ten opzichte van het schooljaar ervoor.

Een mooi resultaat, maar we zijn er zeker nog niet. Het programma duurt nog tot eind 2011. De komende twee jaar moet de uitval met 10% per jaar, verder omlaag.

Verzuim

De gemeente ondersteunt de scholen waar mogelijk bij de aanpak van dit lastige probleem. Zoals we u eerder hebben geïnformeerd is het percentage verzuimers in het schooljaar 2008-2009 met 16,4% gestegen ten opzichte van 2007-2008. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van verzuimmeldingen in het MBO.

Beide ROC's hebben samen met Bureau Leerplicht Plus en het Jongerenloket eind 2008 afspraken gemaakt over het terugdringen van het verzuim van alle leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie.

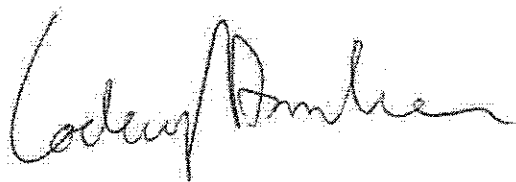
Concreet betekende dit dat, in 2009 op alle MBO locaties/scholen 'de schoolgebonden aanpak' zou worden ingevoerd. Deze aanpak houdt in dat aan alle mbo-locaties een team gekoppeld is met daarin leerplichtfunctionarissen en een medewerker van het jongerenloket.

Om te kunnen beoordelen wat deze schoolgebonden aanpak tot nu toe heeft opgeleverd, zijn alle locaties op de uitvoering en op het nakomen van afspraken beoordeeld. Daaruit blijkt dat alle inspanningen hebben geleid tot aanzienlijk meer verzuimmeldingen en dus een beter zicht geven op de omvang van het verzuim binnen de beide ROC's in Amsterdam. Helaas kan worden geconstateerd dat nog lang niet al het verzuim door de scholen wordt gemeld. Gemeente en scholen hebben daarom verbeterpunten geformuleerd. Met beide ROC's is afgesproken dat de verbeterpunten in 2010 voortvarend worden opgepakt en zichtbaar gemaakt worden in een plan van aanpak per (school)locatie.

In onderstaande bijlage worden de resultaten nader toegelicht.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Lodewijk Asscher
Wethouder Onderwijs

Bijlage 1: Nadere toelichting

1. Schooluitval

Doelstelling

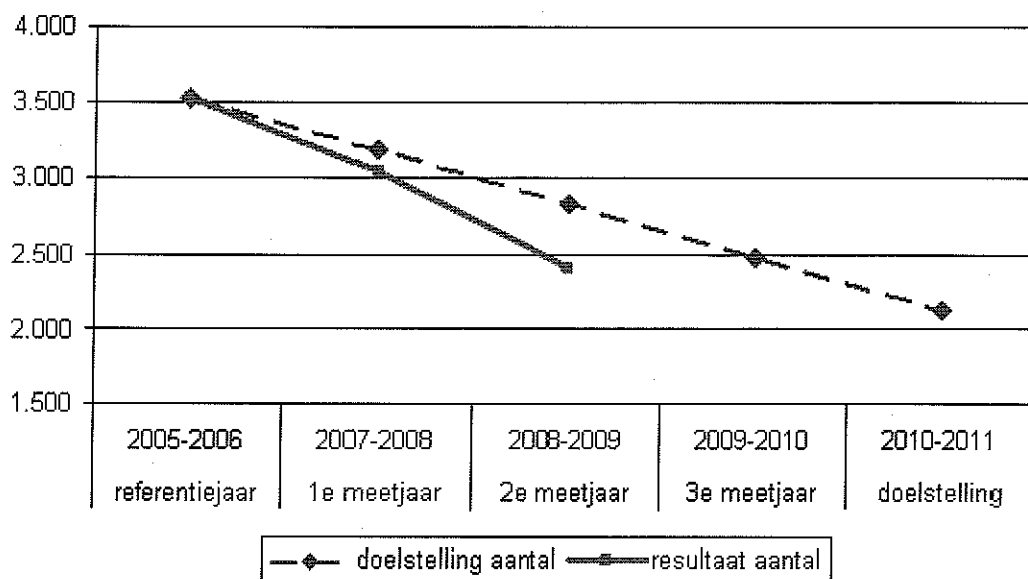
Een reductie van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters met in totaal 40% in vier schooljaren: 10% in 2007-2008, 10% in 2008-2009, 10% in 2009-2010 en 10% in 2010-2011 t.o.v. het aantal voortijdig schoolverlaters aan het eind van schooljaar 2005-2006 (convenantafpraak tussen rijk, gemeente en scholen).

Bureau Leerplicht Plus rapporteert over schooljaren en hanteert daarin de peildatum 31 juli 2009. In het afgelopen jaar heeft de gemeente haar registratie- en rapportagesysteem zodanig aangepast dat vanaf schooljaar 2009-2010 structureel dezelfde systematiek als OC&W gehanteerd kan worden. Bureau Leerplicht Plus heeft een extra meting volgens deze systematiek gedaan met als peildatum 1 oktober 2009. Op basis van deze meting kan een voorlopige conclusie worden getrokken ten aanzien van de 10%-doelstelling in 2008-2009.

*Resultaat – betreft **prognose** peildatum 1 oktober 2009*

Tabel – prognose voortijdig schoolverlaters Amsterdam 2008-2009				
<i>doelstelling: jaarlijkse daling vsv-ers met 10% (352 vsv-ers)</i>				
		doelstelling	resultaat	
		aantal	aantal	percentage
referentiejaar	2005-2006	3.532	3.532	
1e meetjaar	2007-2008	3.179	3.045	-13,8%
2e meetjaar	2008-2009	2.826	2.400	-18,2%
3e meetjaar	2009-2010	2.472		
doelstelling	2010-2011	2.119		

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in het schooljaar 2008-2009 de doelstelling van vermindering van het voortijdig schoolverlaten in Amsterdam met 18,2% ruimschoots behaald is. In onderstaande figuur is dat grafisch weergegeven.

Grafiek – prognose voortijdig schoolverlaters Amsterdam 2008-2009**Kanttekeningen**

- De cijfers zijn prognoses. Aan het verwachte resultaat van 2.400 voortijdig schoolverlaters zit een marge van plusminus tien procent.
- De betrouwbaarheid van de prognose is afhankelijk van de tijdige melding door scholen van voortijdige schoolverlaters aan de gemeente Amsterdam. De cijfers zijn dan ook onder voorbehoud dat de scholen op tijd de voortijdig schoolverlaters gemeld hebben aan de gemeente. Beide ROC's geven hierover in januari uitsluitel.
- In januari 2010 zullen de Amsterdamse cijfers (prognose) alvast door OC&W in samenwerking met Bureau Leerplicht Plus met de dan bekend zijnde gegevens van het CFI worden vergeleken. Hiermee kan de door Bureau Leerplicht Plus gedane prognose nader worden gestaafd.
- Deze prognose loopt vooruit op de voorlopige cijfers zoals het Ministerie van OC&W die medio februari 2010 landelijk zal presenteren.

2. Schoolverzuim**Rapportage per MBO-locatie**

Per mbo-locatie wordt een rapportage gemaakt met de stand van zaken rondom de afspraken van de 100% aanpak.

In de eerste helft van het schooljaar 2009-2010 zijn alle mbo-locaties van ROC van Amsterdam en ROC ASA door Bureau Leerplicht Plus beoordeeld op de uitvoering en op het nakomen van afspraken beoordeeld. Hoewel de gemeente en de scholen op het gebied van verzuim en uitval constructief samenwerken, zijn er nog een flink aantal verbeterpunten waar aan gewerkt moet worden. Met beide ROC's is afgesproken dat deze verbeterpunten begin 2010 zichtbaar worden gemaakt in een plan van aanpak per werkmaatschappij/locatie. De verbeterpunten richten zich in ieder geval op het oplossen van de volgende knelpunten:

- De registratie van aan- en afwezigheid is nog onvoldoende op de meeste vestigingen van beide ROC's.
- Hoewel er wel sprake is van een toenemend aantal meldingen van verzuim aan Bureau Leerplicht Plus constateren we dat de doelstelling 100% verzuim in beeld nog niet is gerealiseerd. Nog lang niet alle verzuim wordt gemeld conform afspraak.
- Bij dreigende uitval is de afspraak dat Bureau leerplicht Plus hierover wordt geïnformeerd. Indien nodig kan dan een exit gesprek (warme overdracht) in samenwerking met het jongerenloket worden georganiseerd. Dit gebeurt nog veel te weinig.
- Leerlingen die niet aanwezig zijn moeten door de school worden gebeld en desnoods thuis bezocht. Op een aantal vestigingen worden leerlingen bezocht of gebeld. Dat is echter op lang niet alle vestigingen al het geval.
- Wanneer de registratie onvoldoende is, kunnen de leerplichtplusambtenaren de leerlingen niet wijzen op het feit dat zij de leerplichtwet overtreden. Zij kunnen geen proces verbaal uitschrijven, omdat de verzuimoverzichten (bewijsvoering), die van de school moet komen, ontbreken.
- in het kader van de aanval op de uitval zijn met beide ROC's afspraken gemaakt over de inzet van de verzuimcoördinatoren. Een behoorlijk aantal vestigingen voldoet niet aan die afspraak.

Extra controle scholen

Alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs die verzuim niet goed melden worden voor januari opnieuw gecontroleerd. De resultaten van deze controles worden kenbaar gemaakt aan de (stadsdeel)bestuurders, zodat zij de schoolbesturen kunnen aanspreken.

Deze controles worden momenteel uitgevoerd en zijn in januari afgerond. De rapportages worden aan de scholen voorgelegd voor commentaar. Medio februari volgt een definitieve rapportage. Van 22 scholen zijn de resultaten op dit moment bekend. Daarvan voldoen 16 scholen aan de vereisten in de leerplichtwet en 6 scholen voldoen nog niet helemaal. Tot nu toe is er geen enkele school die op alle punten niet voldoet.

Vervolg nulmeting

Uit het onderzoek van dienst Onderzoek en Statistiek in 2006-2007 bleek dat ongeveer 44% van het verzuim in het primair- en voortgezet onderwijs nog niet in beeld is. Dit onderzoek is herhaald in 2008-2009. Toen bleek ongeveer 21% van het verzuim nog niet in beeld. Door de controle van de leerplichtconsulenten is het aantal meldingen toegenomen. Het doel is 100% van het verzuim in beeld te krijgen. Ook in het schooljaar 2009-2010 controleren de leerplichtconsulenten de scholen op verzuim. Op basis van de rapportages zal aan dienst Onderzoek en Statistiek opnieuw gevraagd worden in kaart te brengen hoeveel verzuim Bureau Leerplicht Plus nog niet in beeld heeft.

In het schooljaar 2009-2010, zal een vergelijkbare meting worden uitgevoerd in het MBO. Eind maart is er een definitieve rapportage over alle locaties van de mbo's.